

1889

HETI LAP.

A zentai járás és környékének közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

EGYES SZÁM ÁRA 5 KR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: SCHVARCZ SÁNDOR könyvkereskedése. Hová úgy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések is küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési díj: Egész évre . . . 2 frt Fél évre . . . 1 frt

Hirdetési díjak: Egész oldal 16 frt Fél " . . . 8 frt 50 Negyed " . . . 4 frt 50 Bélyegdíj 30 kr. Többesrét hirdetésnél megfelelő engedmény.

Nyitótér petit sora 10 kr.

Zenta, 1888. aug. 2.

A legutóbbi városi közgyűlésnek a vasutgyőn kívül volt még egy fontos tárgya: háziipar-tanítói állás rendszeresítése, mely fölött a közgyűlés rövid vita után napirendre tért.

Városunk képviselőtestülete a tanügyi előhaladásnak párt különbség nélkül mindig buzgó támogatója volt s hogy eddig követett irányától a fentebbi ügyben oly feltűnően eltért: hajlandók vagyunk annak tulajdonítani, hogy az előterjesztés talán nem eléggé emelte ki a munka nemesítő, jellemfejlesztő és a gyakorlati élet követelményeivel szorosán összefüggő hatását.

Ezen vélekedésünk arra készlet, hogy az ügyet a közönség tájékoztatása végett a kellő világításba helyezzük.

Mindenek előtt ki kell jelentenünk, hogy az iskolaszék, midőn a háziipar-tanítói állomás rendszeresítését határozatilag kimondotta, nem rendszeresített új állomást, hanem esupán egy husz év óta meglévő állomáshoz új működési kört kötött. Így fogva fel az ügyet, nem tudunk eléggé esodálkozni azon, hogyan kerülhetett az a városi közgyűlés elé? Mert, ha az iskolaszéknek annyi joga sines, hogy a fentartó község által rendszeresített tanítói állomásokkal járó munkakört a miniszteri terv és utasítások szem előtt tartásával

megállapítsa, akkor teljesen felesleges az iskolaszéki intézmény.

Flesch Joachim nyugalomba vonult közs tanító állomása népiskoláinknál még akkor szervezetett, midőn az iskolák községi jelleggel ruháztattak fel. Ezen állomással járó teendők voltak: a polgári iskolában és az elemi iskola felsőbb osztályaiiban a német olvasás, írás és nyelvtan tanítása, továbbá előforduló esetekben egyes tanerők helyettesítése.

Flesch nyugdíjaztatásával az iskolaszék sietett megragadni a kedvező alkalmat arra nézve, hogy ezen állomás a modern paedagogia követelményeivel megfelelőleg újjaszerveztessék. Ugyanis így gondolkozott: a németnyelv a népiskolákban nem kötelezett tantárgy, sőt a gymnasiumban is csak a III. szszálytól tanítatják; a polg. leányiskolában pedig szept. hó 1-től a németnyelv tanítását ugyis egy, a polgári iskolákra rendszeresen képesített nyelvész-tanerő fogja eszközölni; így tehát egészen felesleges a külön népiskolai németnyelv tanítói állomás, mert szükség esetén, mint régebbr időkben a latin olvasást, a IV. elemi osztályok heti egy vagy két órában fölvehetik tárgyaik közé a német olvasást és írást. A németnyelv tanítónak azonban teendői közé tartozott még előforduló esetekben, egyes tanerők helyettesítése. Ebben van a

magyarázata annak, hogy ezen állomás helyett rendes osztálytanítói avagy óvói állomást szervezni épen nem lehet; mert ily kiterjedt népiskolai szervezett mellett — különösen a tanítónók miatt — helyettesítés csaknem minden héten előfordul, helyettesül pedig olyan tanerőt, ki rendes osztályt vezet, alkalmazni nem lehet. Az iskolaszék azonban igen helyesen ezen helyettesítő tanító teendői közé fölvette a háziipar tanítását is, vagyis kötelezi az illetőt arra, hogy d. e. 10 óra után és d. u. 4 órától az elemi iskola felsőbb osztályainak tanulóit egyes, nálunk haszonnal tűzhető iparágakba bevezesse s a fanemesítés-, konyhakeresztet-, virágtenyésztés- és méhészetből rendszeres oktatásban részesítse. Ezen szervezet mellett d. e. 8-10-ig, d. u. 2-4-ig, vagy a rendes tanítási időben helyettesítéseket is végezhet.

Az iskolaszék ezen finom paedagogiai érzékre valló, körültekintő intézkedésével három igen fontos kérdést oldott meg, és pedig először a népiskolai németnyelvi oktatás kérdését, másodsor alkalmat ad az iskolának a munka nemesítő hatását is a nevelésben érvényesíteni, végre az eddig csak névleg szereplő helyettesítő-tanítói intézményt is tényleg életbelépteti.

Most azt hisszük, olvasóink egészen tisztában lehetnek azzal, hogy az iskolaszék

TÁRCZA.

A zentai régi romok.

— Az Archaeologiai értesítőből. —

Zenta város határterületén a mohácsi vész előtt, sőt még az után is, több helység létezett, a mint azt a történelmi adatok s a ma is közszájon forgó pusztanevek tanúsítják. Jelenleg csak azokról szólnok, a melyeknek létezését archaeologiai jelentőségű romok is igazolják. Vidékünk építészte az építészeti anyag hiánya és silánysága miatt a hajdankorban általában nagyon fejletlen s nagyon gyarló volt. A kőben és fában egyaránt szegény vidék, milyen Bács-Bodrogh vármegye egész területe, legkevésbbé sem kedvez az emlékszerű építészetnek, s innen van, hogy vidékünkön nem emelkedtek nagyobbabású épületek. Egyébiránt azon kis helységekből, melyek Zenta mai határában is elterültek, nem is volt szükség valami sok s valami nagyobbabású épületre, sőt bátran el lehet mondani, hogy azokban ilyenek, talán a templomokat kivéve, nem is voltak. A ma létező romok legalább ezt igazolják. A Zenta város határában létező romok, melyek az egykori helységek nyomait jelölik, szintén templom-romok. Ily romot kettőt ismerünk; egyik a Kalocsa nevű pusztán, a másik Tornyoson van. Kalocsa községe a mai kalocsai pusztán levő hatalmas völgyelet ész-

ki oldalán terült el, a hol ma népes tanyák fekszenek. Templomának romjai a Szlávnity-féle szállás közvetlen közelében léteznek s az alapfalak szabad szemmel is kivehetők. Annak dacára, hogy az épületanyagot onnan mai napig is hordják, mégis egész törmelekhalmaz borítja a romokat, a melynek szakszerű átbuvárlása még emberre vár. A törmelekben itt ott styszerűleg faragott téglák is található, a melyek egyikét a nemzeti muzeumnak megvizsgálás végett bemutatván, onnan a többi közt a következő értesítést vettem: „A kő, idomából ítélve, nem lehet kétség eredeti rendeltetése iránt, mert az egy középkori templom tagzataból származik; hogy milyen tagozatból való, az iránt sines kétség, a profilje mutatja, hogy góthikus templom btozati bordájának tagja volt.

A magyarországi góth építészet sylusa a XIII. század végétől körülbelül a XV. század végéig divott, s így biztosra vehető, hogy a kalocsai templom ezen korban épült. Mint a maradványok mutatják, ezen épület meglehetősen nagyságu, terjelemes és kizárólag téglából, mint az ezen vidék legjobb építészeti anyagából alkotott templom volt, a melynek bizonyára erős megpróbáltatásokon kellett keresztül mennie, míg el nem pusztult. Pusztulásának idejét a XVI. század végére helyezhetjük, mert a török defterek adatai szerint a község végső maradványa (14 ház, illetőleg adófizető porta és bi-

zonyára a templom is) az 1580-82 és 1590-91. években még fennállott.

A Zenta város határában levő temlom-romok másikát a tornyosi pusztán találjuk. Ennek maradványai már manapság alig ismerhetők fel, mert az alapfalak nagyobb részben kiásáltak s a környékbeli szállások lakói által elhasználtattak. A templom által egykor elfoglalt tér ma már szántás alatt áll, s csakis a közelben lakók tudják megjelölni helyét. Jelenleg a Nikolics-féle tanya terül el a tornyosi temlomtérén a legközelebb, s maga az u. n. temlom-hely is e tanyához tartozik. Styszerű maradványok ez épületből rendelkezésünkre nem állván s más részt az építés korára világított okleveles adatokkal sem rendelkezvén, nem lehet tudni, hogy e templom mely korban s milyen stylan épült. Csak sejtethetjük, hogy szintén a XIII. vagy XIV. századból való. Az építés korának hozzávetőleges meghatározása csak az építészeti stylus megállapítása után volna lehetséges, s hogy ez megtörténhessék, szakszerű buvárlatokra, nevezetesen az alapfal-maradványok felásására lenne szükség. A pusztulás korának meghatározására a tornyosi temlomnál is a török defterek nyujthatnak némi felvilágosítást. Ezek alapján valószínű, hogy ezen épület a XVI. század végén még fennállott, amennyiben a község az 1580-2. években húszhat, az 1590-91. években pedig harmincz adózó

mit akart elérni akkor, midőn a németnyelv tanítói állás helyett a háziipartanítói állást szervezte. El akarta érni legfőképp, hogy a munka a nevelésben érvényesüljön; mert ma már a legfelsőbb körökben is általánosan elterjedt nézet az, hogy a hazának becsületese, munkás polgárokra van szüksége.

Zenta város 1888. évi július 27-iki közgyűlése.

Wuits Sándor hely. polgármester $\frac{3}{4}$ 10 órakor a közgyűlést üdvözölve, azt megnyitottnak nyilvánítja.

A t. ügyésznek felebbzése a mész égetés engedélyezése tárgyában elutasítottatik, mert azon ok, hogy Weiner mint zentai több előnyben kell hogy részesüljön a kanizsai Donauer fölött, az nem el fogadható, miután a közgyűlés mindég azt pártolja, a kinek ajánlata reá nézve előnyösebb.

Tudomásul vétetik.

Dobokai Matyó Menyhért volt külbiztos s társai bűntgyében a kir. törvényszék Matyó Menyhértet egy évi fogház büntetésre és két évi hivatal valamint politikai jogainak elvesztésére ítélte, mit a kir. tábla és a kuira megváltoztatott akként, hogy Matyó Menyhértet 2 évre ítélte el.

Kozics: Tudomásul veszi az ítéletet, mert már úgy sem lehet rajta változtatni, hanem Dobokai fizetésére vonatkozólag határozott tudomása van, hogy nevezett az ítélet jogerőre emelkedése után is kapja a fizetését, a miért a jövő közgyűlésen javaslatot nyújtand be Dobokai által jogtalanul fölvetett fizetésnek per útján leendő visszafizetése iránt.

Következik a Flesch Joachim nyugdíjaztatása folytán üresedésbe jött tantói állásnak ipar tanítóval leendő betöltése iránti javaslat.

Szekfü: A német nyelv nem kötelező tantárgy, tehát ne zaklassuk vele a gyermeket, hanem van zentai születésű tanító, a ki háziiparban jártas s így annak megválasztását üdvösnek találja.

Kohn Sámuel és Vass József képviselők a tanítói állás betöltése helyett a tervezett ovodának vagy egy parallel elemi osztálynak felállítását kérik.

Kozics. Ha nem kötelező a német nyelv, ejtsük el egészen a tanítói állás betöltését, mert a mi házi ipart tanulnának gyermekeink az iskolában, azt otthon is elsajátítják.

Szekfü: Már megszoktuk Kozics úr részéről a folytonos ellenvetést, kéri indítványainak elfogadását.

házzal bírt. Minthogy a község későbbi szerepéről mit sem hallunk, bizonyosra vehető, hogy e templom a helységgel együtt a XVII. század elején ment tönkre.

Minthogy Zenta határában a fentebb említett Kalocsán és Tornyonon kívül még más helységek is voltak a hajdankorban, bizonyosra vehető, hogy a város határában még több templomrom is lappang. Likas és Bátka nevű helységek zinhelyén azonban az egyházak romjai ma már ki nem mutathatók, mert azt, úgy látszik a környékbeli lakosok sem ismerik. Egyedül Csésztó község egykori templomára vezethetne még bennünket az az 1721-ben kelt oklevél, mely által a csésztói pusztá Badrogh vármegyébe kebeleztetett, s mely határozottan említi, hogy e pusztán egy halmon templom-romok láthatók. Ez a halom a rom. kath. plébániai szálláson ma is létezik, s azon némi romok nyomai is kivehetők. Hogy azonban ezen romok az egykori Csésztó község templomát jelzik-e, s hogy a likasi és bátikai templomok hol állottak, ennek eldöntését a jövő archeologiai kutatásoktól kell függővé tennünk.

Dudás Gyula.

Szavazatra bocsátván az iskolaszék és Kozics indítványa, az iskolaszék mellett összesen 4-en szavaztak: minek folytán a tanítói állás betöltetlen marad.

Olvastatik a belügyminiszternek a vasutügyre vonatkozó irata és a tanácsnak a pénzügyi bizottsággal kapcsolatos javaslata.

Kozics: A kiskoruk által megválasztott közgyűlés ma holnap elveszti mandátumát. A belügyminiszter megsemmisítette e választást és most ezen kétes viszonyok között ilyen fontos ügyről határozni veszélyes dolog, tehát ő óvást emel előre is a közgyűlés határozata ellen. De nem is szükséges a dologgal annyira sietni. Adjon be a képviselőtestület a belügyminiszterhez egy megokolt könyörgő kérvényt, hogy változtatná meg első határozatát. Hátha megteszi, mint a hogy megtette a malomépítése alkalmából. Más részt van nekünk egy vasuti bizottságunk is, (Kohn S. annak mandátuma már lejárt.) miért nem határoz az előbb ebben az ügyben. Aztán három tagú bizottságot felküldeni Pestre a pénzüzletekhez; mire való? Küldenek azok maguk, a saját költségükön akár 4 embert is csak hogy megkössék ezt az üzletet Kohn S. károsnak tartja a halasztást.

Horovitz Bertalan. T. közgyűlés. Mi csak egyik vonalra ígértük meg a 200, 000 frtot és most 2 vonalat építenek, kérdés vajon nem e hátrány ez Zenta városra. Én sem tanácsolom azt, hogy oly hamarosan lássunk a pénzvevéshez, mert esetleg 2 részvény társaság alakul és akkor megint bajunk lehet. Indítványozom, hogy küldjön ki a képv. társulat egy jogügyi bizottságot, mely határoz affelelt vajjon tartozunk e megfizetni már felajánlott összeget, vagy talán bíróság elé vihetjük a dolgot.

Szekfü: Ismételve ajánja, hogy az alispán elnöklete alatt az érdekelt községek képviselői tanácskozzanak a pénz mikénti beszerzéséről.

Kozics: Attól félek, hogy az érdekelt községek nagyon egy értelműleg fognak eljárni és leszavazzák majd Zenta érdekeit.

Dudás Lajos indítványa az, hogy a közigazgatási alap ne fizetessék vissza, hanem 10 éven át vétsessék el abból annyi, a mennyi az évenként részvények megvételére fordítandó lenne.

Kozics: Executiót veszünk a nyakunkba.

Kohn S. Nagyon szép az eszme, de nem tartom kivihetőnek azért, mert a közigazgatási alapot úgy is alig bírjuk visszafizetni.

Horovitz B. Ha aláírjuk a szerződést, akkor a részvényesek mondják meg hogy mikor fizessünk és nem bízzák a mi tetszésünkre.

A vita bezárván szavazásra került a dolog melynek eredménye, hogy [Kozics.-Horovitz indítványa mellett 29-en a tanács javaslata mellett, 31-en szavaztak; így tehát, a pénzbeszerzésre és a bizottság kiküldésére vonatkozó indítvány 2 szavazat többséggel elfogadtatott.

Ezzel a gyűlés $\frac{1}{4}$ 1 órakor véget ért.

F.

Helyi és vidéki hírek.

— Mihálkovits István, Zenta város egyik kitünnésége nincs többé. Azt jelentik a zugó harangok mélabus hangjai, azt a több helyet kitűzött gyászlobogók, Két éve körülbelül, mióta egy szélhűdés következtében gyengélkedik, mindenki, még ellenfelei sajnálatára is; és mégis megdöbbentő hírként jelent meg halála. Jeles tehetséggel piroslt kitaró tevékenysége által oly állást szerzett magának szülővárosunkban, hogy városunk történetét e század második felében csakis az ő nevével kapcsolatban lehetne megírni. Igen fiatal korában, midőn mások még az iskola porát se rázták le, kezdé meg a közpályán szereplését. Még alig 16 éves ifju, résztvett a szabadságharc diós küzdelmeiben, 18 éves korában már mint Petrovoszellői jegyző, a közigazgatási pályán mindenkitől szeretve és tisztelve működött. Szülővárosa iránti vonzalma folytán, 20 éves korában előbbi állásáról, Zenta város meghívásának en-

gedve, leköszönt, a helybeli főjegyzői állást foglalta el és ezen idő óta majd mint hivatalnok később mint városunk kitünnő polgára, egyik főintézője volt városunk, sőt megyei életünknek.

Befolyása oly nagy, ismerettségé oly széles körű volt, hogy a bácsi-tiszai korona kerületnek csakhamar első vezérfőrája lett, kit azután a bizalom oly nagy mértékben tisztelt meg, hogy az akkori al- és főispán, ha valamit kieszközölni akartak; először Mihálkovicshoz fordultak, aki a hangulat teljes méltánylásával adta tanácsait és véleményét a hangadó köröknek.

Még 21 éves sem volt, már a postamesteri állást mindvégig tisztességgel, becsülettel betöltötte, mignem a posta kezelését az állam vállalta el.

Mint városi és megyei képviselő, a bácsi tiszaszabályozási társulat választmányi tagja, később városunk polgármestere hatalmasan folyt be a köztgyekekbe, s valóban csodálatos erélyt és tevékenységet fejtett ki.

Az 1868-ban alapított Zentai takarékpénztár, -nak már 1870-ben elnöke és vezérigazgatója lón, és annak vezetését kitünnő szakképzettséggel oly ügyesen intézte, hogy a társintézetek köz most is az első helyet foglalja el.

Embértársai iránt mindig fogékony szívvel bírt. Nincs városunkban egyelet, melynek előmozdításában részt nem vett volna. Így a rom. kat hitközség, a casinó, a függetlenségi kör választmányi-, a tüzoltó egyelet alapító-, a temesvári magyar nyelv terjesztő- és több más egyelet tagja.

Egy szóval oly multal reellekező egyén a kinek életpályája folytonos eszelekedett, s buzgalommal felt fáradozás, jötekonyság és a közérdek iránti kész szolgálat jellem vonásait hordják magukon;

Fiatalon kezdte pályáját és a folytonos munka megtörte úgy, hogy már 58 éves korában midőn még annyit tehetett volna, midőn az elvégzett és befejezett dolgaira önelégülten tekint-hetett volna vissza, midőn oly nagy érdemű és nevezetes család tagoktól látja magát körülveve - most a csendes pihenés helyett örök nyugalomra kellett lépnie.

Az Isten nyugasztalja!

A boldogult családja a következő gyászjelentést adta ki: A legmélyebb fájdalomtól sújtva jelentjük felejthetlen férjem, kedves jó apánk, illetve ipunk nagyatyánk, és vőnknek Mihálkovits István-nak, zentai takarékpénztári igazgató elnöknek élete 58-ik évében f. hó 3-án délután $\frac{3}{4}$ 5 órakor történt halálát. A boldogult hült tetemei f. hó 5-én délután 5 órakor fognak örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szt.-mise f. hó 6-án reggel 7 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatatni. Mellén, 1888 évi augusztus hó 3-án. Özv. Mihálkovits Istvánné, Tóth Amália, özvegye, Mihálkovits Flóra férj. Szabó Lászlóné, Mihálkovits Dezső, Mihálkovits Albina, Mihálkovits Rózsa férj. Szecsey Ivánné, Mihálkovits Zoltán, Mihálkovits Erzébet férj. Vadász Zsigáné, Mihálkovits Ilona férj. Vaály Emilné, Mihálkovits Hilda, gyermekei. Szabó László, Szecsey Iván, Vadász Zsiga, Vaály Emil vejei. Luka Anna, férj. Mihálkovits Dezsóné, meny. Szabó Margitka, Mihálkovits Margitka, Mihálkovits Flóra, Mikálkovits István, Szecsey Ferencz, Vaály Edit, Vaály Melánia, unákai. Jedlicska Cecília, szül. Keresztes Antalné, napa. Keresztes Antal, ipa. Béke lengjen porai felett!

A „Zentai takarékpénztár” is adott ki gyászjelentést, melyet itt reprodukálunk:

„A „Zentai takarékpénztár” választmányja, felügyelő-bizottsága és tisztikara mélyen megszorodva jelenti érdeműs és felejthetetlen igazgató-elnökének Mihálkovits István urnak folyó hó 3-ik napján, életének 56-ik évében történt gyászos kimúltát. Zenta, 1888. aug. 4-én. Legyen álgott emléke!

— Színészetünk. Hatvani Károly jó hírnevű szini társulata e hó 4-én tartotta első bemutató előadását, mely a várakozásnak teljesen megfelelt. A színpad és a dekoráció ugyan még silányak, de a legközelebb ezen is segítve lesz. Már

az első előadásból, úgy tetszik, hogy a társulat leginkább operette előadásokra fogja figyelmét fordítani, mit annál sikeresebben tehet, minthogy ez irányban oly kitűnő tehetségek állanak rendelkezésére, mint Felekiné, Hatvaniné, Sárosy k. a. és mások: a férfiak közül pedig különös Hatvani és Tapolezai. Ez utóbbi már az első előadás folyamán is kimutatta készülségét és kiváló hajlamát a comicus szerepére. Külömben színházi rovatunk majd híven fog referálni a közönségnek, mely pedig sajnos már az előadás kezdetén sem pártolja művészeinket.

Vörös kakas Mult hó 31-én déli 12 órakor tűz ütött ki Sándor Imre házában, mely nagy veszedelemmel fenyegette a szomszéd épületeket is. A tűzoltóság nyomban a hely színén termett és erélyesen látott hozzá a védekezéshez, de a vízhiány, mint minden alkalommal, úgy most is megakadályozta nemes, de fáradtságos munkájukat. Ennek a következménye, hogy Burány Imre Mihály háza is teljesen leégett. Mindkét ház biztosítva volt ugyan, de azért a kár tetemes, mert Sándor Imrének kamrájában és padlásán 100 köböl buza volt összehordva, mely most részint elégve, részint megfüstösödve, használhatatlan. A tűzkezelését tekintve, igen nagy a valószínűség, hogy a Sándor kis fia az istállóban elrejtőzve rá akart gyújtani és vigyázatlanságból meggyújtotta az ott lévő szalmát, legalább ilyen dolgot következtethetünk a fiu zavaros feleleteiből. Midőn el nem mulaszthatjuk kifejezni legmelegebb elismerésünket a zentai önk. tűzoltóknak bátorságuk s önzetlen fáradozásuk és szakavatottságukért, egyszersmind ki kell emelni a helybeli csendőrszervező — Neuhut Károly — ama vakmerő önfeláldozását, mely szerint az ablakon keresztül az égő házba hatolt, hogy a megkárosultaknak legalább holmijukat megmentse, valamint Szilvássy Pált, ki teljesen összegegette magát a mentés munkájában.

— A szivararak fölemelése egészen más pénzügyi eredményt szült, mint amilyenre a pénzügyminiszter ur számított. Székesfehérváron 18,000 forinttal csökkent a szivarfogyasztásból befolyt jövedelem a korábbihoz képest, mióta a szivarárakat fölemelték. Most ugyanily hanyatlásról írnak a szegedi lapok is. A szegedi pénzügyigazgatóság területén persze kissé nagyobb számokban nyilatkozik ez az eredmény. Itt a dohányjüvedék bevétele százezer forinttal volt kevesebb az idei június és július hónapban, mint a mult év ugyane szakában.

Adán f. évi augusztus hó 1-én a jegyzői állás a köztisztviselésben álló Jablonszky József nyugdíjazott jegyző ur jeles képzettségű fia Jablonszky Miksa által lőtetett be, kiből — bizony állíthatjuk, Bács Bodrogh vármegye egy derék, szakavatott s munkás tisztviselőt nyert.

— Az „O-Becse és Vidéké”-ben a következő mulatságos házassági történetét olvastuk Gyurgyevon Vig József unokáját Lederer Rézi árva leányt eljegyezte Frank Számi nagy reményű kereskedő. Az eljegyzés alkalmával az öreg 800 forintot ígért a vőlegénynek hozományul. De két héttel az eljegyzés után Vig bácsi egy jobbat gondolt és így szólt a vőlegényhez: Számi fiam tadd meg, hogy nem bírok többet adni a lánynak mint 600 frtot. A vőlegény a nagy szerelemtől űzve beleegyezését adja. Később azonban az öreg ismét 200 frtot „csaklizik” s ez is sikerült. A vőlegény félén, hogy ha még soká lesz a lakodalom, akkor az egészet lealkudja, — sürgette hát azt. Végre f. hó 24-én elérkezett a nagy nap. A lakodalmas vendégek már reggel 8 órára egybegyűltek. Az öreg most előáll s tudatja a vőlegénnyel, hogy ő most 200 frtnál többet nem adhat, a hátralevő 200 frtot majd jövőre megkapja. A vőlegény persze daczára nagy szerelmének, ebbe már nem akart belemenni s követelte, hogy adjon 200 frtra váltót; az öreg erre dühbe jött, nagyokat ugrott és kiabált: a vendégek zúgtak. A menyasszony elkezdett zokogni és mondá: „Ha ma meg nem lesz a lakodalom, akkor holnap lesz temetése!” A jelenlevők észre-

vették a sötét szándékot s a menyasszonyt kiküldetve találtak is nála egy darab — krumpli cukrot — a mivel megakartta magát mérgezni. Midőn a nagypapa ezt hallotta megijedt, sírásnak fakadt és beleegyezett, hogy kiállítja a váltót. A vendégek tehát délután 3 órakor elmentek öltözködni és készültek az esküvőhöz. A mint visszajöttek az öreg hős ismét vonakodott, de az egyesült könyörgések végre meglágyították s közvetlen az esküvő után odafirkantotta a váltóra, hogy „Vig József, de rögtön folyamodott is, hogy nevével „Szomorura” változtathassa, s azóta új nevéhez méltóan busul folyton és beteg, a mely betegségét azonban a rossz emberek „váltó-láz”-nak constatálják.

— Kitűnő színészeinknek jeles karmesterük Fodor B. ur ajánlkozik itt tartozkodási idejük alatt zongora vagy hegedű leccék adására. Bővebbet kiadólivatalunkban.

— O-Kanizsán m. hó 23-án este Hegedűs Pál bográr segéd fürdés közben a Tiszába fullt.

— Az adai keresztény polgári önszegélyzőszövetkezet felszámol. Ennélfogva felhívatnak mindazok, a kiknek a nevezett szövetkezet ellen netalán követeléseik vannak, hogy azokat hat hónap alatt az intézet ellen érvényesíteni el ne mulasztják.

— Ujtások a posta- és távirati utalványok forgalmában. A budapesti posta és táviratigazgatóság közli: Folyó évi augusztus hó 1-től kezdve az osztrák-magyar monarchia összes postahivatalai között való csereforgalomban 500 frtig terjedő közönséges és távirati utalványok, utánvételek és postai megbízások fogadhatnak el. Távirati utalványoknál, melyek 300 frtot meghaladnak, a távirati vételjelentes kötelező. Nyitva (olvasva) feladott pénzeslevelek ugyanazon naptól kezdve csak 500 frton felül adhatók fel.

— M. hó 18-án Simon János martonosi lakos náddal fedett háza leégett. — A kár mintegy 70 frt.

— Moholon Odri Szilveszter 3½ éves gyermek a kutba esett, mire észrevették, és mentését megkísérelték, a szegény fiu bele fullt.

A „Szabadkai Torna-egylet” Palicson 1888 augusztus hó 5-én tartja meg országos jellegű atletikai és torna versenyét, a mely alkalomra a tornaegylet versenyzőiből nagyobb előkészületeket tett. A versenyrendezők tiszteletbeli elnöktől Kállay Albert és Parscsich Félix főispánokat, elnöktől Vermes L. bajnokot nyerték meg. A versenyekhez az ország összes sportegyletei meghívtak, — melyek közül többen meg is ígérték, hogy azokban résztvenni fognak. A versenydíjak az egyleti arany, ezüst és bronzérmeken kívül nagy értékű tiszteletajándékok. — Az ottani atletikák teljes erővel készültek a versenyekre, hogy a szabadkai atletikák jó hírnevét ezuttal is kivívják. A rendezést a város első sportférjai vették kezükbe s minden jel arra mutat, hogy az idei siker az előbbi éreket még túlhaladni fogja. A versenyekben minden magyarországi gentleman amateur részt vehetett.

— Esküvő. Erős Aladár, antalfalvi gyógyszerész mult vasárnap vezette oltárhoz N. Kikindán Scheinberger Irén kisasszonyt.

— Fehér Ipolyt, a szegedi tankerület főigazgatóját azon kitüntetés érte, hogy a Bajor ország középiskoláiról írt, ez évben megjelent művét, a királyné és a bajor királyi regens-herceg köszönettel fogadták.

— Beküldetett. Postatakarékpénztári forgalom. A zentai kir. posta és táviratigazgatóság f. é. július hóban 42 drb. betét 291 frt 57 kr. összegben és 17 drb. fölmondás 275 frt 62 kr. összegben eszközöltetvén, marad 15 frt 95 kr., mint e hóban tisztán megtakarított összeg. Zenta, 1888 évi július hó 31-én. M. k. postahivatal.

— A fogak gondozása és a száj tisztítása minden embernek oly életfeltételt képez, hogy hanyagság e tekintetben a legrosszabb következményeket szokta maga után vonni, mint azt a fogfájásban és egyéb fog és szájajokban szenvedők óriási számánál látjuk. A fogak és a száj gondozására legjobbakk dr. Popp udvari fogorvos különféle szerelvények közt a világhírű Anathe-

rin-szájviz), melyek már 40 év óta vannak kipróbálva és az egész művelt világon elterjedve. Kaphatók minden hazai gyógyszerárban.

Irodalom.

— Sanyaró Vendel válogatott nyögései. Takaros kabátban, amilyenben magának sohase volt módja jelent meg a Sanyaró kis könyve, Le tének ideális ezéja: a hentes bolt — és legfőbb eszményképe: az Opera portása közt állva, nyügi el nekünk hűjót-baját a „Borszem Jankó” számos alakjainak ezen egyik legnépszerűbbike. A művelt proletariatus panaszkodik itt, anélkül, hogy — amihez joga volna — vádolna is egyáltal. Szelid öngunyolása megnyerte neki egy ország részvétét. Egy társadalmi kérdés van ez alakban fölvetve, mely sürgeti a megoldást. Szegény jó Vendelnek nem kacérkodik az ő sanyaró sorsával, hanem bölcs megnyugvásban és nem mindennapi elmésséggel számol le vele, mint a következő példák, melyeket mutatónak közlünk, bizonyítjuk: Vagy nagyon aiant, vagy nagyon fent: vagy pinzevagy padlás szoba a lakásom. De szép halál lehet az: csömörben halni meg! Szeretnék szerelme lenni. Azt mondják, hogy a szerelem mindent pótol. Turos csusza a legszebb női kézimunka. Sok ember örülne, ha a lelkét csak anyi terhelné, mint az én gyomromat. Sajt-kukacznak lenni sem utolsó dolog. — Be jó dolga van a töltött káposztának; sohasem üres a béle. — Uborka-saison Hol van hát? — „Az ész emeli magasabbra a embert” — mondja egy tudós. Elfelejtette odairni, hogy a diurnistát — a szél. — Ami a szerelmi bánat a szívnek, az lehet a gyomoruk a csömör; egy kedves fájdalom. A szép könyvecske, melynek ára 50 kr., a Singer és Wolfner-féle könykereskedés kiadása, több rajz is díszesíti, melyek a lantoló diurnistát tüntetik fel, aki üres óráinak lendületes perceiben költő is. 500 nyögés 50 kr., esik 10 nyögésre 1 kr., ami bizony ebben az időben, melyben a sanyaruság is annyi pénzbe kerül, kevesnek mondható. Utón, fürdön, de még a szerelm is kedvesen szórakoztató olvasmányt nyujtanak e valóban szemem szedett elmésségek. Mint halljuk, az érdeklődés a humorisztikus könyvecske iránt, már a megjelenés előtt is igen nagy volt.

— A könyvpiaconról. Schvarcz Sándor üzletében a következő új könyvek kaphatók: Anonymus. Milán király válópöre 20 kr. — 1888. XIX. törvényezikk: a halászatról 50 kr. — Dombovári, Magyar büntető törvénykönyv I—III. 8 frt. — Sanyaró Vendel válogatott nyögései 50 kr. — Vértési Károly. Több országból, utirajzok 1 frt 50 kr. — Zichy Antal. Emlékezésed b. Eötvös Józsefről 50 kr. — Zsilinszky Imre. A magyar magányjog, harmadik kiadás 6 frt. Olcsó könyvtár. Szerkeszti Gyulai Pál. 236. sz. Chateaubriand F. A vértanuk. Francia eredetiből fordította Dr. Rada István. 1 frt 20 kr. 237. sz. Ouida. Egy orgonaág. Elbeszélés. Angolból fordította Haraszti Gyula. 30 kr. 238. sz. Simai Kristóf. Igazházi, egy kegyes jó atya. Mulatságos játék öt felvonásban. Második kiadás. Bevezetéssel Erdélyi Károlytól. 30 kr. 239. sz. Heyse Pál. Két rab. Beszély, németből fordította R. M. 30 kr. 240. sz. Pálffy Albert. A báróné levelei. Beszély. 30 kr. 241. sz. Szohráb. Költői elbeszélés. Abul Kászim Manszúr Fridúsi „Sáh-Náme” című művéből. Perzsából fordította Fiók Károly. 30 kr. 242. sz. Grillparzer Ferencz. Medea. Szomorujáték öt felvonásban. Németből fordította Hegedűs István. 30 kr. 243. sz. Erdélyi János. Aesthetikai előtanulmányok. 20 kr. 244. sz. Taine Hippolit Ad. a görög művészet bölcselete. (Nyilvános előadások a „L'école des Beaux-Arts”-ban Francziából fordította Dr. Ferenczi Zoltán. 30 kr. 245. sz. — A németalföldi művészet bölcselete. Francziából fordította Dr. Szántó Kálmán 30 kr. 246. sz. Eliot György. Bede Ádám. Regény. angolból fordította Salamon Ferencz. II. kiadás. 1 frt. 50 kr. 247. sz. Bayle Bernard. Az esernyő. Vigjáték egy felvonásban. Angolból fordította Csiky Gergely. 20 kr. 248. sz. Ballagi Aladár. I. Frigyes Vilmos porosz király. 30 kr. 249. sz. Björnistjerne Björnson. Leonarda. Színmű négy felvonásban. Fordította Kárfy Titusz. 30 kr.

Gabona piac.

A lefolyt héten az egyes gabbaneműek a következő áron kellek: Buza 6 frt 40 — 50. — Árpa 4 ft 70. — Kukoricza 6 — 6 frt 10. Zab 4-60 — 70 Uj buza augusztus — szeptemberre 6 — 6-40 előre fizetve.

A személyszállító hajók menet rendje.

Szegedről Zimonyig minden vasárnap, kedd, és csütörtökön reggel 5 órakor.
 Szegedről Tételig minden vasárnap, hétfőn, kedd, szerda, csütörtök, és pénteken reggel 5 órakor.
 Zentáról Zimonyig minden vasárnap, kedd és csütörtökön reggel 1/2 8 órakor.
 Zentáról Tételig minden vasárnap, hétfőn, kedd, szerda, csütörtök, és pénteken reggel 1/2 8 órakor.
 Zentáról Szegedig minden vasárnap, hétfőn, kedd, szerda, csütörtök, és pénteken reggel 1/2 9 órakor.

Az ügynökség.

Vasuti menetrend.

BUDAPEST—ZIMONYI IRÁNY

	expr.	szem.	gyors.	omn*
Budapest indulás	5 38	8 —	2 28	9 15
Szabadka érkezés	8 54	1 03	6 06*	5 —
Szabadkáról indulás lefelé	8 59	1 46	6 18*	6 15
Csantavér érkezés	—	1 46	—	6 42
	expr.	gyors.	vegy.	szem.
Csantavérről felfelé	—	9 21	1 04	10 26*
Szabadka érkezés	6 08	9 41	1 45	10 52*
" indulás	6 10	9 53	2 25	11 22*
Budapest érkezés	9 40	1 42	7 30*	6 50*

SZABADKA-BAJAI SZÁRNYVONAL.

	vegy.	szem*
Szabadka indulás	5 45*	2 45
Baja érkezés	8 52	5 02
Baja indulás	6 50*	10 26
Szabadka érkezés	10 —*	12 40

SZABADKA-ESZÉK-VILLÁNYI IRÁNY.

	egy.	szem.	vegy
Szabadka indulás	5 25*	2 40	6 40
Zombor érkezés	8 05	37	9 27
Eszék	12 33	6 18	4 21
Villány "	3 47	—	6 25
	szem.	vegy.	vegy
Villány indulás	—	1 08	9 20
Eszék indulás	8 26	3 30	11 20
Zombor	11 19	8 10*	6 53
Szabadka érkezés	12 55	10 42*	9 19

HORGOS—SZABADKA és HORGOS—SZEGED

	szem. v.	szem. v.	vegy
Horgosról indu	8.40	12.25	9.36
Szabad érkezés ezek	9.34	1.20	16.36
Horgsról inddul	3.34	7.27*	6.35
Szegekáralérk	4.13	8.06*	7 19

Bérbeadó ház.

Üzv. Miklósvary Jenőné tulajdonát képező, a postautczában lévő

sarokház

november elsejétől fogva kiadó. Értekezhetni a tulajdonosnál.

Schvarcz Sándor

ajánlja jól berendezett

könyvnyomdáját, könyvkötészetét, papir- és írószerraktárát

a legolcsóbb árakon elvállal

mindentemű nyomtatványokat, n. m.:

tánczrendeket, árjegyzékeket,

MEGHIVÓKAT,

NÉVJEGYEKET,

imakönyveket,

üzleti fő- és mellékkönyveket.

Nyomdamba, valamint könyvkereskedésembe egy-egy iskolázott fiatalonczul felvétetik.

A legjobb s legolcsóbb savanyuviz a

Regedei Radkersburgi savanyuviz.

(Stefánia forrás.)

Borral, vagy gyümölcs-szörppel keverve páratlan üdítő ital.

A légeső-, vagy a gyomor hurutos bántalmainál legjobb eredménnyel használtatik.

Másfél literesk palacz ára 20 kr., kisebb palaczok aránylag olcsóbb.

Főraktár Zentán

SINGER M. FIAI

fűszerkereskedésében

MINDENKI

1200 frt évi jövedelmet biztosíthat magának törvényesen megengedett díjsorsjegyek részletfizetésre való eladásával. Tudakozódások FUCHS II. váltóházához Budapest Dorottya utca 9. sz. alá intézendők.

Szerb levelezés és nyomtatványok is.

Óvakodjunk a hamisításoktól!

!! FIGYELMEZTETÉS !!

Mintán tudomásomra jutott, hogy 40 év óta készített, kipróbált s az egész civilizált világban kevélt fog- és száj konzerváló szereket nagy kelendőségük miatt hamisítják illetőleg más, gyakran ártalmas szereket is hasonló elnevezéssel és külső kiállítással hoznak forgalomba, — emel fogva mindenkit a következőkre figyelmeztetek:

Aki száját alaposan konzerválni, fogait a foglő ői megszabadítani, fogzását felrészíteni, a száj kellemetlen szagát és a foglő ői eltávolítani akarja, az kérjen:

Dr. Popp-féle Anatherin-szájvizet.

Ára: nagy üveg 1 frt 40 kr., kisebb 1 frt és kicsi 80 kr.

Aki ragyogó fehérségű, tiszta fogakat és kellemes tiszta szíjat akar, az kérjen:

Dr. Popp-féle Anatherin fogpasztát.

Ára: 1 frt 22 kr.

Aki a kellemesen habzó és a fogakat kitűnően tisztító fogszappannak barátja, az kérjen:

Dr. Popp-féle aromatikusan fogpasztát. Ára: 35 kr.

Aki a legjobb fogporok barátja, az kérjen:

Dr. Popp-féle fogport. Ára: 63 kr.

Aki odvas fogait önmaga akarja kitűnően, az kérjen:

Dr. Popp-féle fogtömöt (Plombe). Ára: 1 frt.

Akinek kitűnő pipere és gyógyszerzappara van szüksége, az kérjen:

Dr. Popp-féle növényzappant. Ára: 30 kr.

E szerek az összes gyógyszerárakban, illatszertárakban és finomabb üzletekben kaphatók.

DR. POPP J. G. udvari fogorvos.

Csak a legjobbat szokták hamisítani!

Nyomatott Schvarcz Sándor könyvnyomdájában Zentán, 1888.